

# HVEM SKAL BETALE FOR KYSTBESKYTTELSE?

Danmarks kyster udfordres i stigende grad af naturkræfterne. Det betyder, at finansieringen af kystbeskyttelsesprojekter får stadig større opmærksomhed. For hvem skal betale, når der gennemføres fælles projekter for kystbeskyttelse?

## FINANSIERING EFTER KYSTBESKYTTESLOVEN

Finansieringen af et fælles kystbeskyttelsesprojekt efter kystbeskyttelseslovens kapitel 1a skal ske ved bidrag fra de grundejere, der opnår en beskyttelse, og andre, der opnår en fordel ved projektet. Kommunalbestyrelsen bestemmer bidragsfordelingen.

Forarbejderne til kystbeskyttelsesloven vejleder kun sparsomt om, hvilke

grundejere der kan antages at opnå en fordel ved et kystbeskyttelsesprojekt. Det fremgår dog bl.a., at selve den værdi, som kan være forbundet med at have adgang til en strand, kan føre til, at der skal betales bidrag.

Kystbeskyttelsesloven og forarbejderne til loven omtaler imidlertid ikke de kriterier, som bidraget skal fastlægges ud fra. Til eksempel fremgår det ikke, hvilken fordeling der kan fastsættes

mellem ejendomme, der opnår en direkte beskyttelse ved projektet, og ejendomme, der opnår en anden fordel.

## RISIKO FOR EROSIONSRISIKO ELLER OVERSVØMMELSE

Der vil være forskel på bidragsfordelingen og på de grundejere, der opnår en fordel ved en kystbeskyttelse. Forskellen afhænger af, om der er tale om en kyst, der skal beskyttes mod en risiko for erosion eller mod oversvømmelser.

Ved beskyttelse mod oversvømmelser vil koten på ejendomme i første række

og ud til kysten være altafgørende for den beskyttelse, som den enkelte ejendom opnår ved kystbeskyttelsesprojektet. Koten på de enkelte ejendomme vil derfor ved kystbeskyttelse langs sådanne kyststrækninger ofte være det afgørende parameter for bidragsfordelingen.

Ved erosionskyster vil det imidlertid ofte alene være ejendommene i første række, som opnår en egentlig beskyttelse ved et kystbeskyttelsesprojekt, fordi det alene vil være disse ejendomme, der inden for en kortere årrække er i reel risiko for erosion. Normalt tages udgangspunkt i, om der er et behov for beskyttelse inden for en tidshorizont på 20-25 år.

Grundlaget for at bidragspåligne i baglandet ved erosionskyster vil derfor som udgangspunkt alene relatere sig til de andre fordele end beskyttelse, som opnås ved projektet.

I denne artikel tages udgangspunkt i bidragsfordelingen ved trussel om erosion af kystejendomme.

## BIDRAG FOR GRUNDEJERE I FØRSTE RÆKKE

Ved erosionskyster er ejendommene i første række til kysten de ejendomme, der primært må pålægges bidrag, da det er de ejendomme, der opnår en direkte beskyttelse ved et kystbeskyttelsesprojekt.

Bidragsfordelingen blandt ejendomme i første række skal fastsættes ud fra objektive kriterier, som afspejler den beskyttelse, som den enkelte ejendom gennemsnitligt opnår ved beskyttelsen. Dette vil ofte ske på baggrund af parametre som kystlængde og ejendomsværdi.

Der er ikke noget til hinder for at fastsætte en forskellig bidragsfordeling for ejendomme i første række ud fra betragtninger om kystbeskyttelsesbehovet på de enkelte dele af strækningen. Er der en meget stor variation i kystbeskyttelsesbehovet og udgifterne til kystbeskyttelsen langs med den samlede strækning, kan der efter omstændighederne være et egentligt krav om at foretage en graduering af bidragsfordelingen blandt ejendommene i første række.

Udgangspunktet vil dog være, at der kan fastsættes en ens bidragsfordeling for ejendommene i første række, uanset

at der er variationer i det konkrete beskyttelsesbehov for de enkelte ejendomme – dog naturligvis differentieret på baggrund af kystlængde og andre relevante objektive kriterier.

## BIDRAG FOR GRUNDEJERE I BAGLANDET

Ejendomme i baglandet vil ved erosionskyster ofte ikke opnå en direkte beskyttelse ved et kystbeskyttelsesprojekt, og muligheden for bidragspåligning af ejendomme i baglandet relaterer sig derfor til, om ejendommene kan antages at opnå en anden fordel ved projektet. Der skal være tale om en fordel, der afspejler sig i en økonomisk værdi for den enkelte ejendom.

Dette kan f.eks. være tilfældet, hvis kystbeskyttelsen sker ved sandfordring, og der derved skabes en attraktiv sandstrand, som fører til værdistigninger for ejendomme tæt ved kysten.

Grænsen for, hvor langt ind i baglandet der kan pålægges bidrag, må trækkes ved de ejendomme, hvor tilstedeværelsen af en strand samt strandens kvalitet må forventes at have en økonomisk værdi for den pågældende ejendom. Det må forventes at være forskelligt fra kyststrækning til kyststrækning, hvor langt inde i baglandet tilstedeværelsen og kvaliteten af en strand vil have betydning for værdien af en ejendom.

Det må endvidere forventes, at den økonomiske fordel ved en sandstrand vil være større, jo tættere på stranden en ejendom er beliggende, så det ved bidragspåligningen kan blive aktuelt at fastsætte forskellige bidrag for baglandet afhængig af afstanden til kysten.

## HVAD MED STATSLIGE OG KOMMUNALE NATURGRUNDE?

Ud fra et princip, om at de ikke er nødvendigt at foretage en beskyttelse af natur mod andre naturkræfter, har statslige myndigheder i flere forskellige kystbeskyttelsesprojekter indtaget den holdning, at der ikke kan foretages bidragspåligning af store naturområder ud til kysten, selvom disse beskyttes i forbindelse med et fælles kystbeskyttelsesprojekt.

Om der ud fra gældende regulering er en sådan mulighed for staten - og kommunerne for den sags skyld - til at kræve sig fritaget fra betaling af bidrag, uanset at der objektivt set opnås en beskyttelse af den pågældende

ejendom, er ikke prøvet i administrativ praksis eller ved domstolene.

Normalt vil der ikke ved fælles kystbeskyttelsesprojekter efter kystbeskyttelseslovens kap. 1a være mulighed for en grundejer til at bede sig fritaget fra beskyttelse, da det afgørende efter lovforarbejderne er, at der er tale om en "ejendom". Det er kommunalbestyrelsen, der efter kystbeskyttelsesloven beslutter omfanget af projektet, herunder hvilke ejendomme der skal omfattes.

Ofte vil sammenhængen i et kystbeskyttelsesprojekt være afgørende for beskyttelsen, hvilket vanskeliggør en model, hvor ejendomme, hvor ejer ikke ønsker en beskyttelse, blot udtages af projektet.

Statslige ønsker om ikke at beskytte natur mod andre naturkræfter fører derfor ikke oplagt til, at der ikke skulle kunne pålægges staten bidrag som ejer af sådanne ejendomme ud til kysten, når ejendommene objektivt set opnår en beskyttelse ved det fælles projekt.

Foretages der kystbeskyttelse af kyststrækninger, hvor staten ejer ejendomme, der derved opnår direkte beskyttelse, ses staten at skulle pålignes bidrag ud fra samme kriterier som øvrige ejendomsejere, der opnår en direkte beskyttelse ved projektet ■



Henriette Soja  
Advokat  
hso@horten.dk



Marie Bockhahn  
Advokat  
mbb@horten.dk